

РЕЦЕНЗІЯ

на підручник «Дитяча оториноларингологія» за редакцією А.А. Лайко.
– К.: ЛОГОС, 2013. – 576 с.

Основою національного підручника «Дитяча оториноларингологія» є багатий практичний досвід авторів та систематизовані дані літератури з проблем дитячої отоларингології. Позитивні рецензії на підручник дали заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, доктор мед. наук, професор Ю.В. Мітін; доктор мед. наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України Г.І. Гарюк; доктор мед. наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України Р.А. Абизов; доктор мед. наук, професор С.М. Пухлік. Видана книга рекомендована Міністерством охорони здоров'я України як національний підручник для лікарів-інтернів і лікарів-слухачів закладів (факультетів) післядипломної освіти (лист МОЗ України №502 від 22.06.2010 р.).

Підручник написано на високому методичному рівні відповідно до навчального плану і типової навчальної програми з дитячої отоларингології для лікарів-інтернів і курсантів медичних університетів та медичних академій післядипломної освіти. Відчувається чітко визначений підхід та академічний стиль викладання матеріалу. Дотримано вимоги міжнародної анатомічної номенклатури. Підручник написано державною мовою в обсязі 576 сторінок, ілюстрований 118 рисунками і 10 таблицями, що робить матеріал більш наочним. Наклад складає 500 примірників.

Структура підручника витримана в класичному стилі і складається з змісту, передмови та 9 розділів. Дуже змістовно викладено історію отоларингології і, зокрема дитячої, висловлюється повага і прагнення зберегти пам'ять про визначних вчених-отоларингологів України.

В логічній послідовності представлено всі розділи сучасної дитячої отоларинго-

логії, орієнтовані на сучасні стандарти діагностики та лікування хворих з патологією ЛОР-органів. Усі розділи представлено досить детально з урахуванням зауважень і побажань колег після попереднього видання, тому немає сенсу зупинятися на кожному розділі підручника.

Грунтовно описано клінічні розділи з викладенням етіології, патогенезу, клінічної картини, симптоматики, діагностики, диференційної діагностики та лікування, які базуються на найновітніших даних вітчизняної і світової літератури. Окрім того, лікування дітей, хворих на гострий середній отит, хронічний середній отит, хронічний тонзиліт, хронічний риніт, секреторний отит, сенсоневральну приглухуватість, папіломатоз гортані, гострий і хронічний синусит абсолютно адаптовано до протоколів надання медичної допомоги дітям за спеціальністю «Дитяча отоларингологія». Назви хвороб подаються українською і латинською мовами.

Значним позитивом підручника є посилення в кінці деяких розділів на монографії автора зі співавторами «Рецидивуючий середній отит»; «Хронічний середній отит»; «Секреторний середній отит»; «Аденоїдні вегетації та аденоїди»; «Хронічний верхньощелепний синусит»; «Інтубація та трахеотомія», в яких значно глибше викладені теоретичні та практичні аспекти.

Слід зауважити, що після кожного розділу приводяться ситуаційні тестові запитання, а в кінці підручника – еталони відповідей на запитання тестового контролю, що має неабияке значення в плані контролю за вихідним рівнем знань спеціалістів.

Вкрай актуальними і, на наш погляд, потрібними є підрозділи, присвячені ЛОР-онкології, в котрих доступно описані доброякісні і злоякісні пухлини ЛОР-органів. Оригінальним і дуже важливим є розділ,

присвячений аномаліям розвитку ЛОР-органів, тому, що вперше з цією патологією зустрічаються неонатологи та дитячі отоларингологи. Цікавими, особливо для отоларингологів, є розділи «Інфекційні захворювання дихальних шляхів» та «Невідкладна допомога дітям з загрозливими станами». Доцільною є характеристика клінічної картини грипу, скарлатини, кору, коклюшу, дифтерії, інфекційного моноклеозу. Не менш актуальним є опис герпетичної, кандидозної та ВІЛ-інфекції. Особливо важливими є схеми надання невідкладної допомоги дітям з загрозливими станами та дози препаратів.

В цілому національний підручник «Дитяча оториноларингологія» за редакцією

А.А. Лайко – це фундаментальна праця, в якій з вичерпною повнотою викладені всі розділи дитячої отоларингології, що буде сприяти більш глибокому вивченню спеціальності. Без сумніву, підручник стане настільною книгою отоларингологів, дитячих отоларингологів, курсантів медичних університетів та медичних академій післядипломної освіти, лікарів-інтернів із спеціальності «Дитяча отоларингологія» і «Отоларингологія», а також корисним буде педіатрам, лікарям швидкої допомоги, сімейним лікарям та студентам вищих медичних навчальних закладів.

Автори заслуговують на присудження Державної премії України в галузі науки і техніки 2017 року.

О.Г. Плаксивий – зав. курсу отоларингології,
доцент кафедри дитячої хірургії та отоларингології
ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет»

І.В. Калуцький – доцент кафедри дитячої хірургії та отоларингології
ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет»

Надійшла до редакції 10.10.16

© О.Г. Плаксивий, І.В. Калуцький, 2016